

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova, semnat la Chișinău, la 11 februarie 2022

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Proiectul de act normativ a fost inițiat în vederea ratificării *Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova*, document semnat la Chișinău, la 11 februarie 2022, de către prim-ministrul României, Nicolae-Ionel Ciucă și prim-ministrul Republicii Moldova, Natalia Gavrilița, și care stabilește condițiile și mecanismele în vederea acordării, de către România, a asistenței tehnice și financiare de la bugetul de stat în beneficiul Republicii Moldova.

1. Descrierea situației actuale

Republica Moldova reprezintă o prioritate de prim rang a politicii externe a României. Pornind de la fundamentul oferit de comunitatea de limbă, istorie și cultură și în conformitate cu *Parteneriatul Strategic bilateral pentru integrarea europeană a Republicii Moldova*, România sprijină activ eforturile de reformă și de integrare europeană asumate de autoritățile de la Chișinău.

În cooperare cu autoritățile Republicii Moldova, România depune eforturi susținute pentru avansarea proiectelor bilaterale strategice, cu accent asupra celor care vizează conectarea Republicii Moldova cu UE, prin România.

Un instrument de importanță centrală pentru asistența acordată Republicii Moldova de către România a fost reprezentat de *Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind programul de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova*, semnat la 27 aprilie 2010 și ieșit din vigoare la 28 martie 2021. Acesta a constituit o parte integrantă importantă a mecanismelor dezvoltate de România în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova. Acordul a fost modificat prin 5 Protocoale adiționale în baza cărora au fost extinse domeniile de aplicare și a fost prelungită la 10 ani perioada de valabilitate a Acordului. Valoarea totală a plăților efectuate de România în baza Acordului a fost de 32.037.337,41 euro, suma rămasă neutilizată fiind de 67.962.662,59 euro. Acordul a permis finanțarea de către România a unor proiecte emblematic, cum ar fi reabilitarea și modernizarea a peste 1.000 de grădinițe și instituții școlare din Republica

Moldova sau asigurarea unei contribuții la dezvoltarea gazoductului Iași-Chișinău, proiect strategic de interconectare energetică între România și Republica Moldova.

În perioada care a urmat alegerilor prezidențiale desfășurate în Republica Moldova în noiembrie 2020, precum și alegerilor legislative din 11 iulie 2021, a fost înregistrată o dinamizare substanțială a dialogului politic între România și Republica Moldova la nivel prezidențial, parlamentar și guvernamental, reflectată inclusiv într-o agendă revigorată de cooperare în plan sectorial asumată prin *Foaia de parcurs privind domeniile prioritare de cooperare România - Republica Moldova*, semnată la București, la 23 noiembrie 2021.

Pe fondul relansării în ritm accelerat a agendei de cooperare bilaterală, având în vedere că Acordul din anul 2010 a ieșit din vigoare la 28 martie 2021, precum și faptul că ambele Părți au convenit să încheie un nou Acord care să îndeplinească funcțiile celui încheiat în anul 2010, sub coordonarea Ministerului Afacerilor Externe, cu sprijinul ministerelor din Guvernul României cu competențe în domeniile care fac obiectul documentului bilateral, a fost elaborat proiectul noului *Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova*. Acesta a fost semnat la Chișinău, la 11 februarie 2022, la nivel de prim-miniștri, cu prilejul ședinței comune a Guvernelor României și Republicii Moldova.

2. Schimbări preconizate

Noul *Acord privind programul de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova* va reprezenta principalul instrument prin intermediul căruia România va acorda sprijin autorităților Republicii Moldova în eforturile acestora care vizează dezvoltarea durabilă și avansarea pe calea reformelor și apropierii de Uniunea Europeană. Totodată, asistența acordată de România în baza Acordului este de natură să deschidă noi oportunități pentru dezvoltarea relațiilor și cooperării pe multiple paliere între București și Chișinău, cu beneficii reciproce pe termen mediu și lung.

Acordarea de sprijin în baza Acordului se impune pentru a permite continuarea participării României la consolidarea rezilienței Republicii Moldova în sectoare esențiale pentru societate precum sectorul energetic, transport și infrastructură de transport, protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice, lucrări publice și infrastructură, întreprinderi mici și mijlocii, independența mass-media, reforma administrației publice, afaceri interne, sănătate, educație, cultură și patrimoniu, cercetare, turism, competitivitate și industrie.

În aplicarea Acordului, Republica Moldova va lua toate măsurile necesare pentru:

- a. Implementarea obligațiilor care decurg din Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova;
- b. Avansarea parcursului european și implementarea pe deplin a obligațiilor asumate în baza Acordului de Asociere încheiat cu Uniunea Europeană, care include crearea unei Zone de liber schimb aprofundat și cuprinzător, cu accent deosebit, dar nu limitat la acestea, asupra

continuării reformelor necesare pentru apropierea de UE, inclusiv în domeniul justiției, combaterii corupției, mediului de afaceri;

- c. Conlucrarea în efortul comun de implementare a proiectelor derulate de România în Republica Moldova, inclusiv din perspectiva: orientării către toți cetățenii Republicii Moldova; monitorizării implementării proiectelor; comunicării publice cu privire la contribuția României; asigurării cofinanțării din partea Republicii Moldova (nu poate fi mai mică de 5% din cheltuielile eligibile pentru fiecare proiect în parte); evaluării periodice a stadiului îndeplinirii obiectivelor asumate de comun acord și clarificării oricăror aspecte de interes apărute în procesul de implementare;
- d. Colaborarea în vederea eliminării riscului de a finanța proiecte sau activități din proiecte care deja au primit sau sunt în curs de a fi selectate pentru a primi finanțare în cadrul altor programe de cooperare europene sau din partea altor donatori.
- e. Cooperarea strânsă cu România în vederea realizării investițiilor durabile de importanță strategică precum interconectările în sfera energiei și a infrastructurii și, în context, adoptarea tuturor măsurilor necesare legate de implementarea pe deplin a legislației referitoare la liberalizarea pieței energetice și de asigurare a capacității de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova;
- f. Sprijinirea consolidării și protejării prezenței investiționale a României în Republica Moldova, în conformitate cu tratatele în domeniu dintre cele două părți și obligațiile internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv prin crearea unui mecanism transparent pentru comunicarea oportunităților de afaceri;
- g. Consolidarea comunității de limbă, cultură și istorie.

3. Alte informații

Acordul permite acordarea de către Guvernul României a unei contribuții nerambursabile în beneficiul Republicii Moldova în valoare de 100 milioane euro, plătită pe o perioadă de 7 (șapte) ani de la intrarea în vigoare a Acordului.

Pentru finalizarea proiectelor și activităților aflate în derulare, în vederea asigurării absorbției complete de către Republica Moldova a fondurilor puse la dispoziție de către Guvernul României, implementarea Acordului poate fi prelungită pentru o perioadă de maximum 3 (trei) ani.

Acordul intră în vigoare la data ultimei notificări prin canale diplomatice prin care părțile confirmă îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

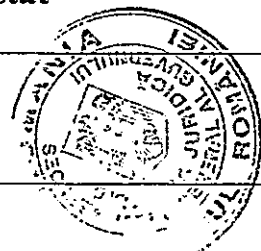
Nu este cazul.

1.1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Acordul va contribui la dezvoltarea relațiilor bilaterale în domeniul economic.

De asemenea, pentru a facilita implementarea Programelor de cooperare, Guvernul Republicii Moldova va scuti:

- de impozite, taxe și orice alte plăți, echipamentele și materialele furnizate de partenerii români de proiect, publici sau privați, finanțate din contribuție;
- experții români, persoane fizice sau juridice, care execută contracte finanțate din contribuție, de plata impozitului pe profit și a impozitului pe venit în Republica Moldova și de la plata oricăror impozite, taxe și orice alte plăți pentru bunurile personale și pentru echipamentele și materialele neconsumabile admise temporar în Republica Moldova necesare pentru implementarea proiectelor;
- de impozite, taxe și orice alte plăți pentru diverse produse, materiale sau echipamente, în cadrul realizării de exporturi de ajutoare umanitare.

Partea română poate decide, în consultare cu partea din Republica Moldova, ca o parte din contribuția sa să fie de natură materială, din producție internă a României, în conformitate cu necesitățile obiective pentru implementarea fiecărui proiect și cu respectarea legislației naționale și europene în domeniul achizițiilor publice. În acest caz, valoarea contribuției materiale va fi dedusă din finanțarea acordată în baza Acordului, cu luarea în considerare a prețului pieței din România. Partea din Republica Moldova va acorda în acest caz facilitățile menționate mai sus, inclusiv scutirea de orice impozite, taxe și alte plăți aplicabile.

3. Impact social

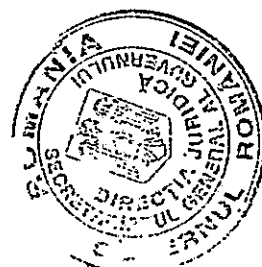
Acordul va contribui la dezvoltarea schimburilor cu impact social și cultural. Spre exemplu, va sprijini acțiuni menite să asigure conservarea și promovarea culturii, a patrimoniului și a tradițiilor românești din Republica Moldova, cu o atenție specială pentru promovarea comunității de limbă, cultură și istorie.

4. Impact asupra mediului

Acordul permite promovarea de activități cu impact nemijlocit asupra protecției mediului și a combaterii schimbărilor climatice în Republica Moldova, inclusiv eliminarea surselor de poluare, îmbunătățirea managementului deșeurilor, adaptarea la schimbările climatice, restabilirea și menținerea ecosistemelor, protejarea biodiversității, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
	2022	2023	2024	2025	2026	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

7. Alte informații	Contribuția României pentru implementarea <i>Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova</i> se acordă pe o perioadă de șapte ani de la intrarea în vigoare a Acordului. Sumele necesare implementării Acordului se asigură cu încadrare în prevederile bugetare aprobate anual ordonatorilor principali de credite desemnați ca operatori de program.

Secțiunea a 5-a

Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

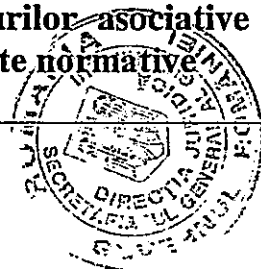
Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliului Legislativ, a avizat favorabil proiectul de Lege, prin avizul nr.301/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ va fi afișat pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, conform prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

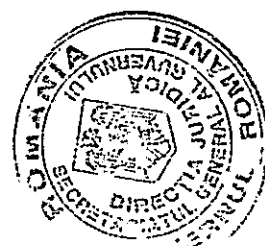
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Cancelaria Prim-Ministrului României este desemnată ca Autoritate de Coordonare Națională în scopul aplicării dispozițiilor Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege, pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova, semnat la Chișinău, la 11 februarie 2022, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM ~~MINISTRU~~

NICOLAE IONEL CIUCĂ

